

Alumnrapport

Baserad på alumniundersökningarna 2019 & 2021

Författad av Oskar Eriksson, studievägledare på Statsvetenskapliga institutionen.

Med inslag från Jonas Rådne (Studievägledare och Internationell koordinator), Erica Fredriksson (Studievägledare & Administratör masterutbildningen) och Christian Möllerop (Administrativ studierektor). Samtliga vid Statsvetenskapliga institutionen.

Innehåll

Inledning	2
Tillvägagångssätt	3
Antal alumner & svarsfrekvens.....	3
Skillnader mellan undersökningarna.....	3
Rapportens disposition.....	3
Resultat	4
Tid att få anställning	4
Nuvarande sysselsättning.....	5
Huvudsakliga arbetsuppgifter samt utbildningens relevans.....	6
Viktigaste faktorerna för att få anställning	9
Lön.....	10
Råd från alumner.....	12
Analys	12
Åtgärder samt framtida alumnarbete.....	13

Inledning

Under 2019 genomförde Statsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet en enkätundersökning bland de alumner som tagit en examen med statsvetenskap som huvudämne, på grund- och avancerad nivå, mellan 2016 – 2018. Under 2021 genomförde Stockholms universitet en central alumnundersökning bland alumner som tog ut en examen på grund- och avancerad nivå, mellan 2018 – 2019. På grund av personalförändringar och Covid-19 pandemin så redovisades inte resultatet på institutionens alumnundersökning från 2019 i någon rapport- eller sammanfattning. Syftet med denna rapport är att sammanställa resultaten från dessa två alumnundersökningar för att kunna bedriva mer kvalitativ studie- och yrkesvägledning för studenterna på institutionen.

Enkäterna från 2019 och 2021 var av liknande karaktär och undersökte alumnerns arbetsituation. Vissa skillnader finns i att undersökningen som gjordes av institutionen 2019 var statsvetenskapligt anpassad medans den från 2021 mer allmän då den koordinerades av SU:s studentavdelning och skickades ut till alumner från samtliga institutioner och fakulteter vid Stockholms universitet.

Institutionen vill med den här rapporten redovisa vad studenterna på grund- och avancerad nivå har att förvänta sig av arbetsmarknaden, om hur de i efterhand värderar sin utbildning och om vad som var viktigt för att få det första jobbet. Rapporten ska även kunna användas som ett verktyg vid institutionens karriärvägledning och information om vad våra utbildningar leder till vad gäller framtida karriärmöjligheter.

Tillvägagångssätt

Båda enkäterna skickades ut via det webbaserade verktyget *Survey & Report*. Den institutionsbaserade enkäten baserades på en tidigare alumnundersökning från 2010/2011 och den från 2021 utgick från tidigare alumnundersökningar utförda av SU centralt.

Antal alumner & svarsfrekvens

Mellan 2016-01-01 till 2018-12-31 erhöll totalt 610 personer en examen med statsvetenskap som huvudämne från Stockholms universitet. Av dessa erhöll 470 personer en kandidatexamen (Pol.kand: 100; Fil.kand: 370), 139 en masterexamen (Pol.Master: 135; Fil.Master: 4) och en person erhöll en magisterexamen. 203 av dessa 610 besvarade enkäten som skickades ut, svarsfrekvensen var därav på 40 %.

Mellan 2018-01-01 och 2019-12-31 erhöll totalt 445 personen en examen med statsvetenskap som huvudämne från Stockholms universitet. Av dessa erhöll 352 personer en kandidatexamen (Pol.kand: 79; Fil.kand: 273) och 93 en masterexamen (Pol.Master: 77; Fil.Master: 16). Enkäten som skickades ut besvarades av 135 respondenter, alltså en svarsfrekvens på 30 %.

Skillnader mellan undersökningarna

Resultatet som presenteras i den här rapporten är hämtat från båda alumnuundersökningarna som beskrivits ovan (2019 & 2021). Institutionen har i största möjliga mån försökt använda resultaten från 2021 års undersökning då det är nyare. När resultaten från 2019 presenteras enskilt är då det inte funnits en motsvarande frågeställning i enkäten från 2021, nämligen om *alumnernas arbetsuppgifter; kunskaper/erfarenheter från studierna som varit mest relevanta för arbetslivet; löneutveckling samt råd från tidigare alumner*. Det ska även tilläggas att i de fall där resultaten från 2021 presenteras enskilt (*tid till första anställning, alumnernas sysselsättning samt viktigaste faktorerna för att få anställning*) så fanns det ingen märkbar skillnad gentemot resultatet från 2019.

Rapportens disposition

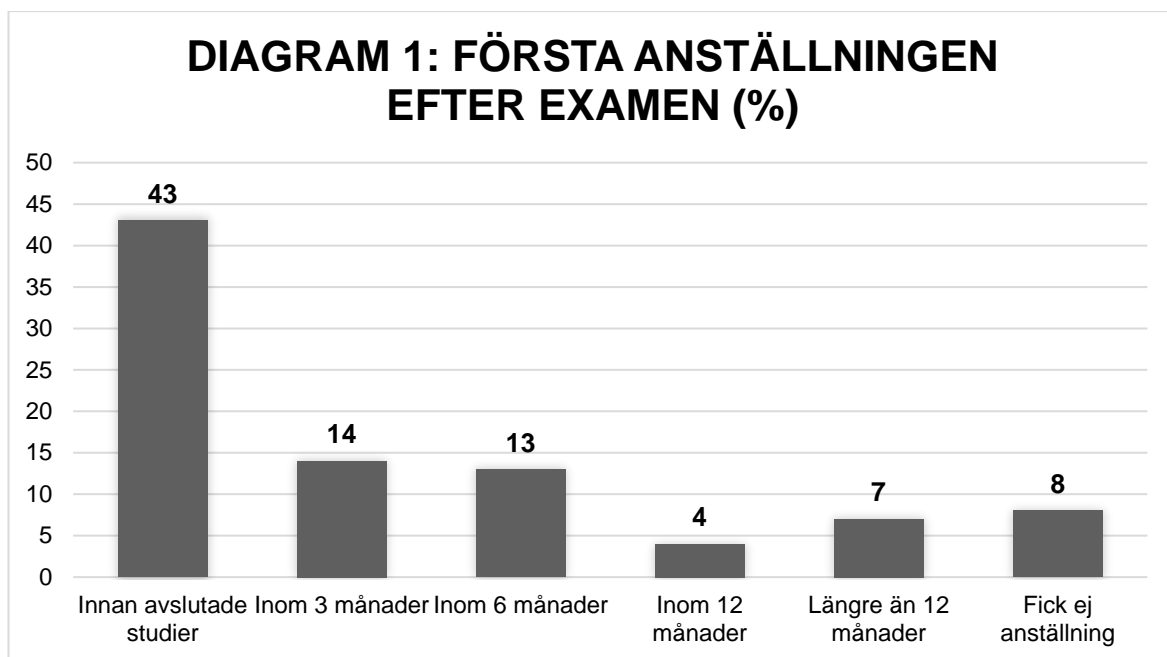
Efter inledningen presenteras resultaten på de båda undersökningarna tillsammans med kortare

jämförelser mellan resultaten baserat på respondenternas examensnivå. Efter detta följer en analys och sedan presenteras åtgärder samt planer på det framtida alumnarbete institutionen ämnar göra.

Resultat

Tid att få anställning

I 2019 års undersökning framkommer att 2/3 (64 %) av alumnerna fått anställning inom fyra månader från avslutad utbildning. Ytterligare 10 % fick anställning inom åtta månader medans 1/5 (21 %) ej fått anställning när de besvarade enkäten. Frågeformuleringen i 2021 års undersökning är något annorlunda och undersökte bland annat om alumnerna fick anställning innan utbildningen avslutats. Nästan hälften (43 %) svarar att de fick anställning innan utbildningens avslutande och 1/3 (31 %) svarar att de fick arbete inom ett år (0–3 månader: 14 %; 3–6 månader: 13 %; 6–12 månader: 4 %).

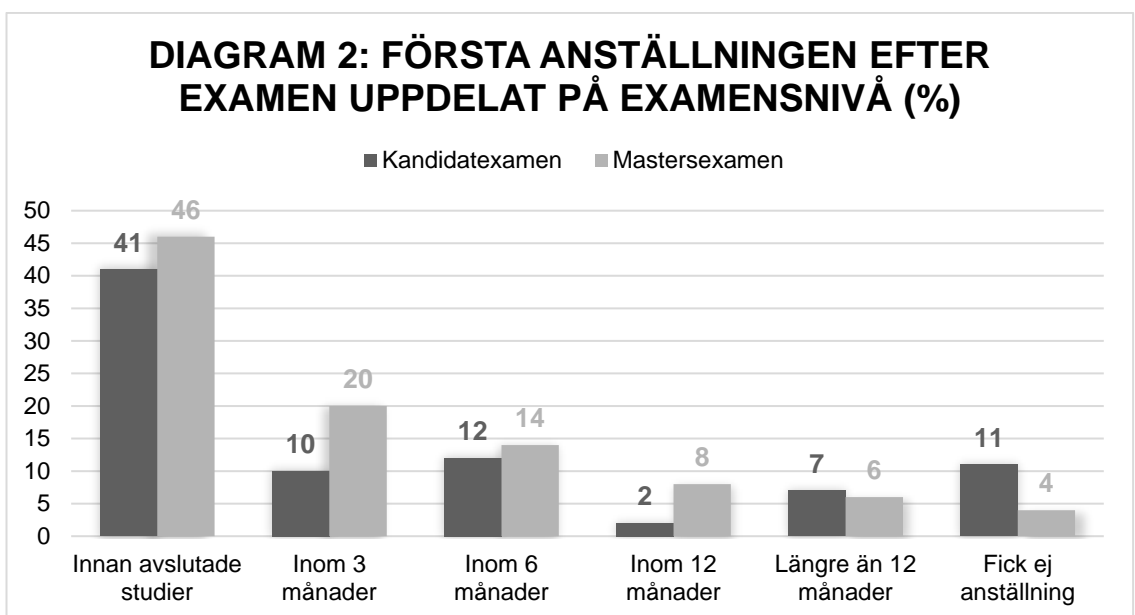

Om man delar upp respondenterna på deras examensnivå blir svaren något annorlunda. Från 2019 års undersökning framkommer att medans 1/3 (28 %) av alumnerna som tog ut en kandidatexamen ej fått anställning vid besvarandet av enkäten så är motsvarande siffra för alumnerna som tog ut en mastersexamen 5 %. Av de som tog ut en mastersexamen fick 3/4 anställning inom fyra månader från avslutad utbildning, för de som tog ut en kandidatexamen är det 59 %.

Från 2021 års undersökning är skillnaden inte lika markant men ändå tydlig. Där 4 % av de som tog ut en mastersexamen ej fått anställning vid besvarandet av enkäten så är motsvarande siffra för de som tog

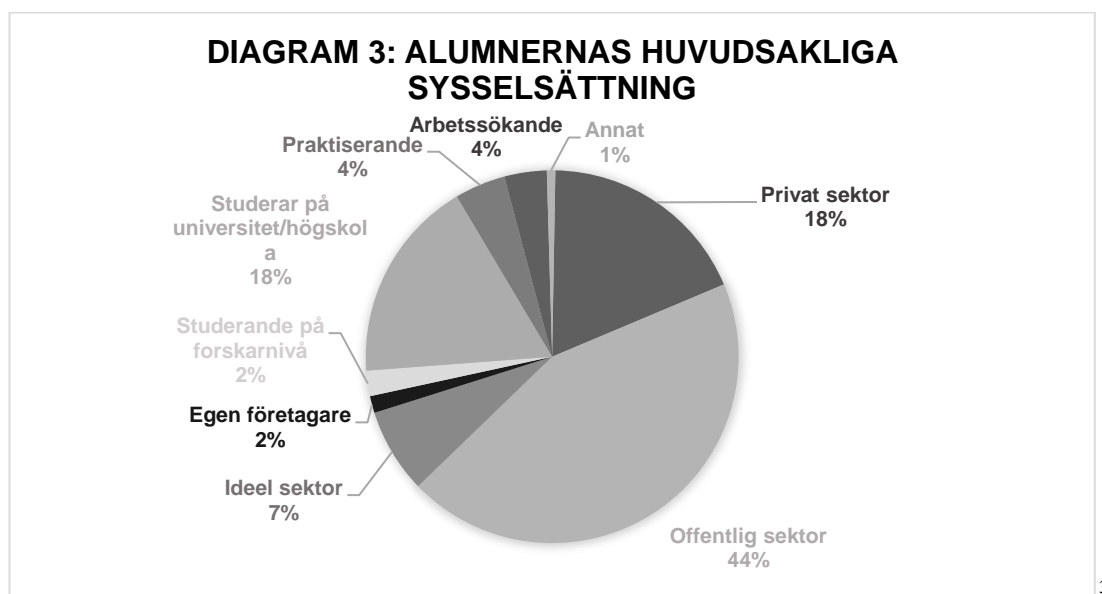
¹ Resultatet är från 2021 års undersökning, oberoende av examensnivån.

ut en kandidatexamen 11 %. 88 % av alumnerna som tog ut en mastersexamen fick anställning inom ett år från avslutad utbildning samtidigt som 65 % av de som tog ut en kandidatexamen fick anställning inom ett år.

Nuvarande sysselsättning

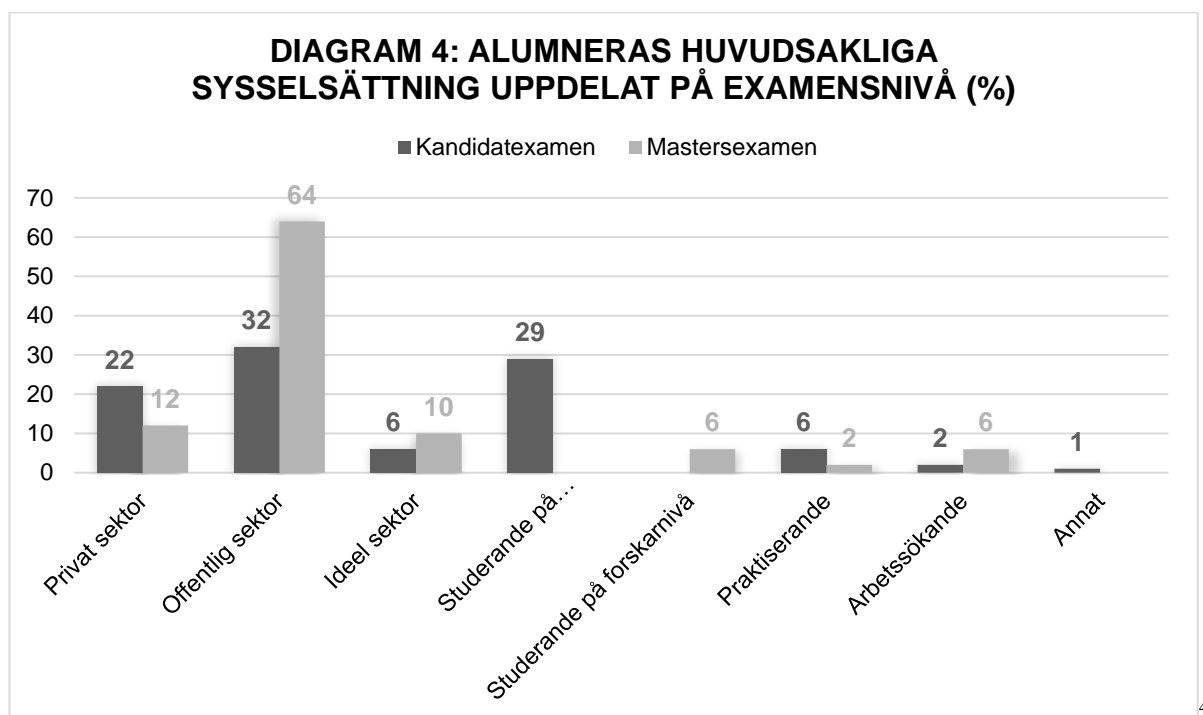
2019 och 2021 års undersökningar stärker bilden av att alumnerna från institutionen i stor grad får anställning i offentlig sektor efter avslutad utbildning. Undersökningen från 2021 visade att 44 % av respondenterna arbetar inom offentlig sektor medans 18 % har anställning i den privata. 18 % studerar vidare på universitet/högskola, 7 % är inom civilsamhället och 4 % praktiserar. Undersökningen från 2019 visade liknande siffror men andelen som arbetar inom privata sfären har ökat från 14 % 2019 till 18 % 2021 och andelen som arbetar offentligt har sjunkit från 50 % 2019 till 44 % 2021.

² Från 2021 års undersökning, uppdelat på examensnivå.

³ Resultatet är från 2021 års undersökning, oberoende av examensnivån.

Vid uppdelning av respondenterna från 2021 års undersökning beroende på om de tog ut en kandidat- eller mastersexamen blir svaren markant anorlunda (se diagrammet nedan). Procentuellt sätt har dubbelt så många med en mastersexamen anställning i offentlig sektor jämfört med de som har en kandidatexamen. Medans 22 % av de med en kandidatexamen arbetar inom den privata sfären så är motsvarande siffra för de med en mastersexamen 12 %. Betydligt fler med mastersexamen arbetar ideelt men en högre andel av de med en kandidatexamen praktiserar. Intressant nog så är det fler med en mastersexamen som är arbetssökande.

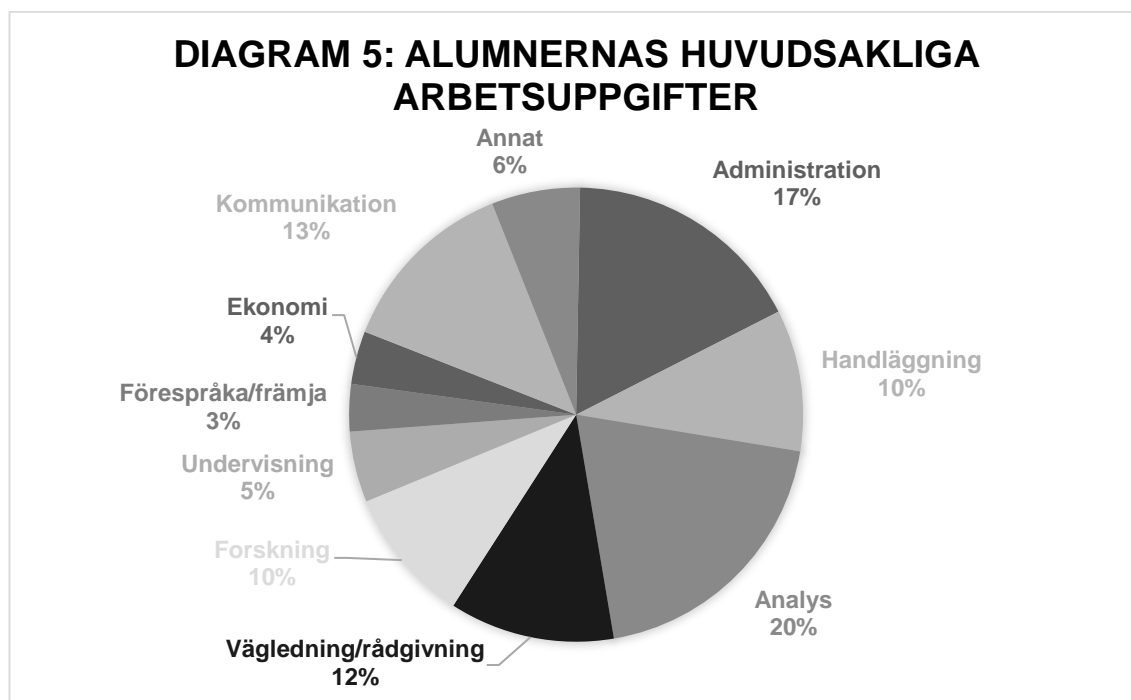
I båda undersökningarna får respondenterna skriva var de är anställda. Listan över arbetsgivare är mångfaldig och visar främst på diverse myndigheter på statlig nivå (Migrationsverket, Skatteverket, Utrikesdepartementet, Skolverket, Försäkringskassan, Regeringskansliet, Polismyndigheten, mm) samt olika kommuner i Stockholmsområdet (Botkyrka, Sollentuna, Täby, Nacka, Järfälla, Värmdö, mm). Bland arbetsgivarna i privata sektorn dyker det upp allt från banker till privata vårdföretag, finansbolag och konsultföretag såsom Ramboll och PWC. Även en del tankesmedjor, ideella organisationer samt politiska partier nämns. Endast ett par enstaka (5 % <) respondenter arbetar inom ett område utan statsvetenskaplig relevans.

Huvudsakliga arbetsuppgifter samt utbildningens relevans

Något som undersöktes 2019 men inte 2021 var vilken titel och vilka huvudsakliga arbetsuppgifter alumnerna har på sina arbetsplatser. Vad som framkom var att den vanligaste titeln alumnerna hade var 'handläggare' följt av 'utredare', 'analytiker', 'case- eller desk-officer' 'projektledare', 'administratör'

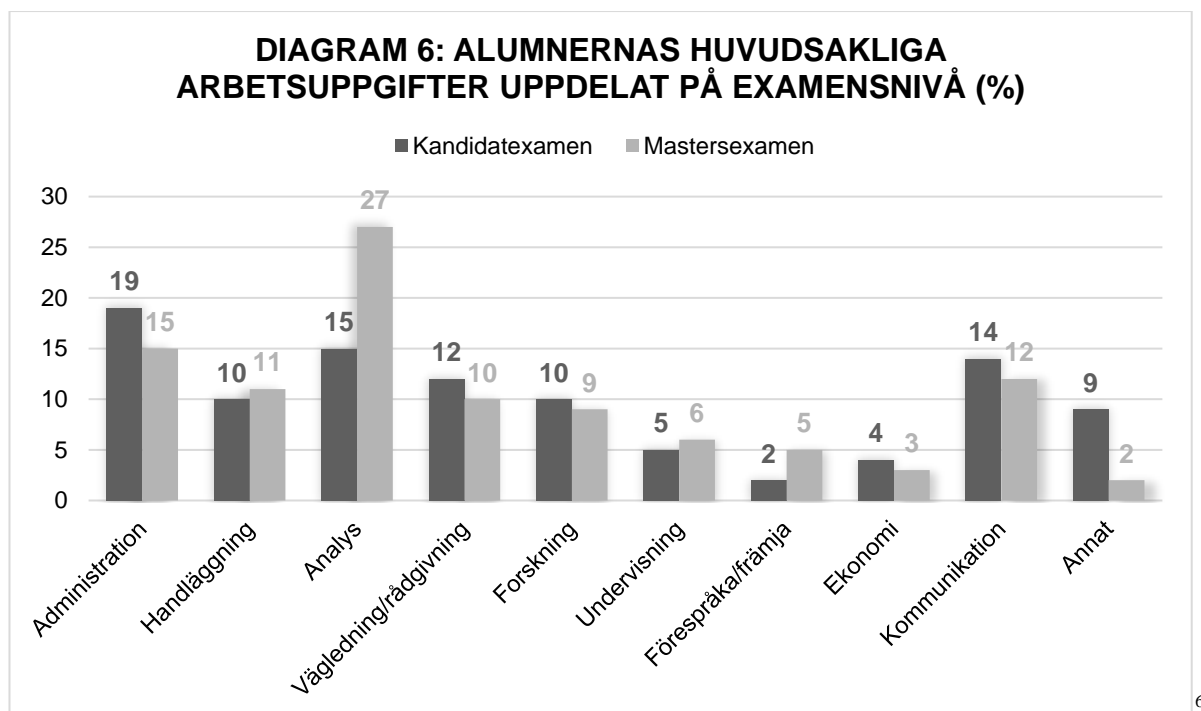
⁴ Resultatet är från 2021 års undersökning, uppdelat på examensnivån.

samt 'koordinator'. En stor andel hade engelska titlar som indikerar att de har en anställning utomlands eller inom en internationell organisation. Flera hade titlar som antyder att de arbetar politiskt, såsom 'politisk sakkunnig', 'kommunalråd' 'politisk rådgivare' och 'politisk sekreterare'. Gällande arbetsuppgifterna så framkommer i 2019 års undersökning att den arbetsuppgift flest respondenter har (oberoende av examensnivån) är 'analys' (20 %), följt av 'administration' (17 %), 'kommunikation' (13 %), 'vägledning/rådgivning' (12 %), 'handläggning' (10 %) och 'forskning' (10 %).

Om resultaten delas upp beroende på respondenternas examensnivå (kandidat eller master) så blir det tydligt att det är en större mångfald bland både titlarna och arbetsuppgifterna för de som tog ut en kandidatexamen jämfört med de som tog ut en mastersexamen. För de med en mastersexamen är titlarna mer koncentrerade på 'handläggare', 'analytiker' och 'utredare' medans bland de som tog ut kandidatexamen finns flera med titeln 'lärare' samt andra titlar såsom 'redaktör', 'kommunikatör', 'reporter' och 'ekonom', vilka inte återfinns bland de med mastersexamen. Liknande är det med arbetsuppgifterna. För de med en kandidatexamen är arbetsuppgifterna mer varierande. Ingen arbetsuppgift är dominerande och överstiger 20 % av den totala andelen och nästan 1/10 (9 %) har valt svarsalternativet 'annat'. För de med en mastersexamen är arbetsuppgiften 'analys' relativt dominerande och nästan dubbelt så många har valt det alternativet jämfört med det alternativet som fått näst högst andel ('administration'). Betydligt färre med mastersexamen valde alternativet 'annat' som sin huvudsakliga arbetsuppgift (2 %).

⁵ Baserat på 2019 års rapport, oberoende av examensnivå.

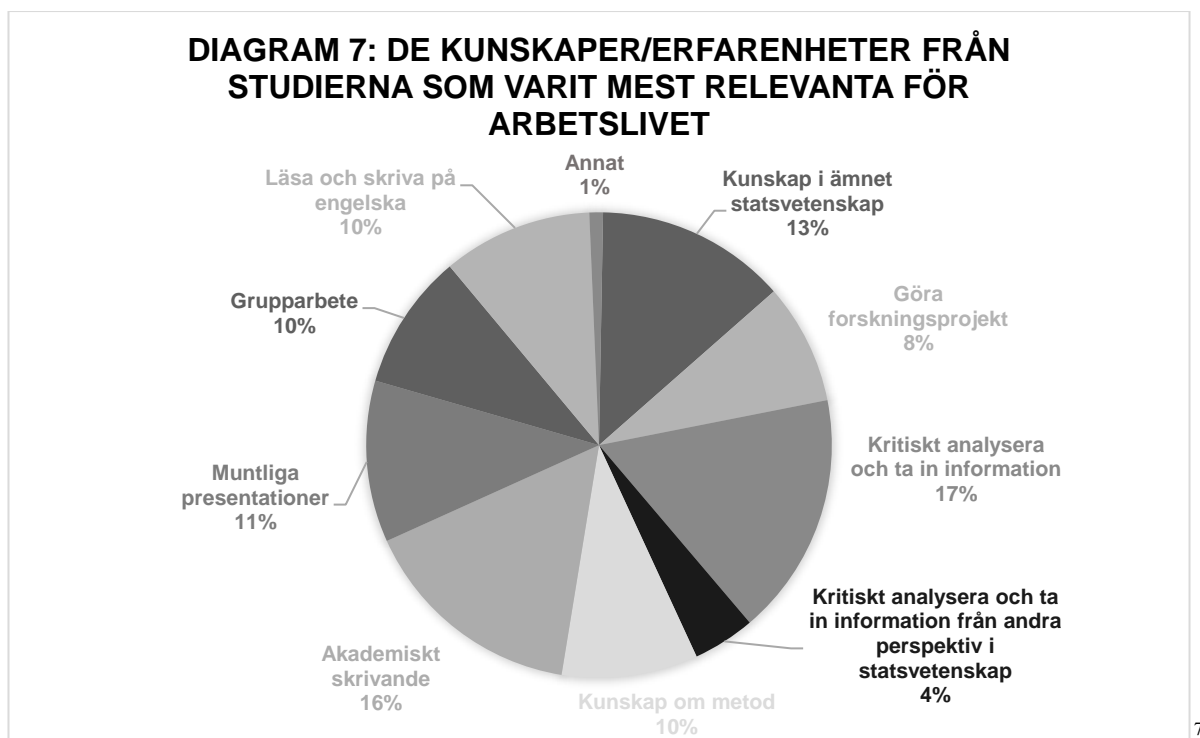

Båda enkäterna (2019 och 2021) undersökte alumnernas tankar om utbildningens relevans för deras nuvarande arbete. I undersökningen från 2019 framkom att 3/4 ansåg att deras studier varit relevanta för deras första anställningen efter examen. För de med kandidatexamen var siffran 69 % men för de med en mastersexamen var procentsatsen 87 %. Undersökningen från 2021 visade att 81 % (oberoende av examensnivån) instämde helt eller delvis att studierna varit relevanta för deras första jobb. För de med kandidatexamen var siffran 72 % medans det för de med mastersexamen var 92 %.

2021 års undersökning frågade även alumnerna om arbetsuppgifterna på deras första jobb var kvalificerade i förhållande till deras utbildningsnivå. 60 % instämde delvis eller helt med detta men en dryg femtedel inte höll med, oberoende av examensnivån. Hälften av de med kandidatexamen instämde helt eller delvis medans cirka 1/4 inte instämde. För de med masterexamen var det cirka 3/4 som instämde helt eller delvis och 17 % som inte instämde.

Undersökningen från 2019 frågade också alumnerna vilka kunskaper/erfarenheter från universitetsstudierna som varit mest relevanta för arbetslivet. Resultatet (se nedan) visar att de viktigaste faktorerna för respondenterna är 'kritisk analys och inhämtande av information' (17 %), 'akademiskt skrivande' (16 %) följt av 'kunskaper i ämnet statsvetenskap' (13 %).

⁶ Baserat på 2019 års rapport, uppdelat på respondenternas examensnivå.

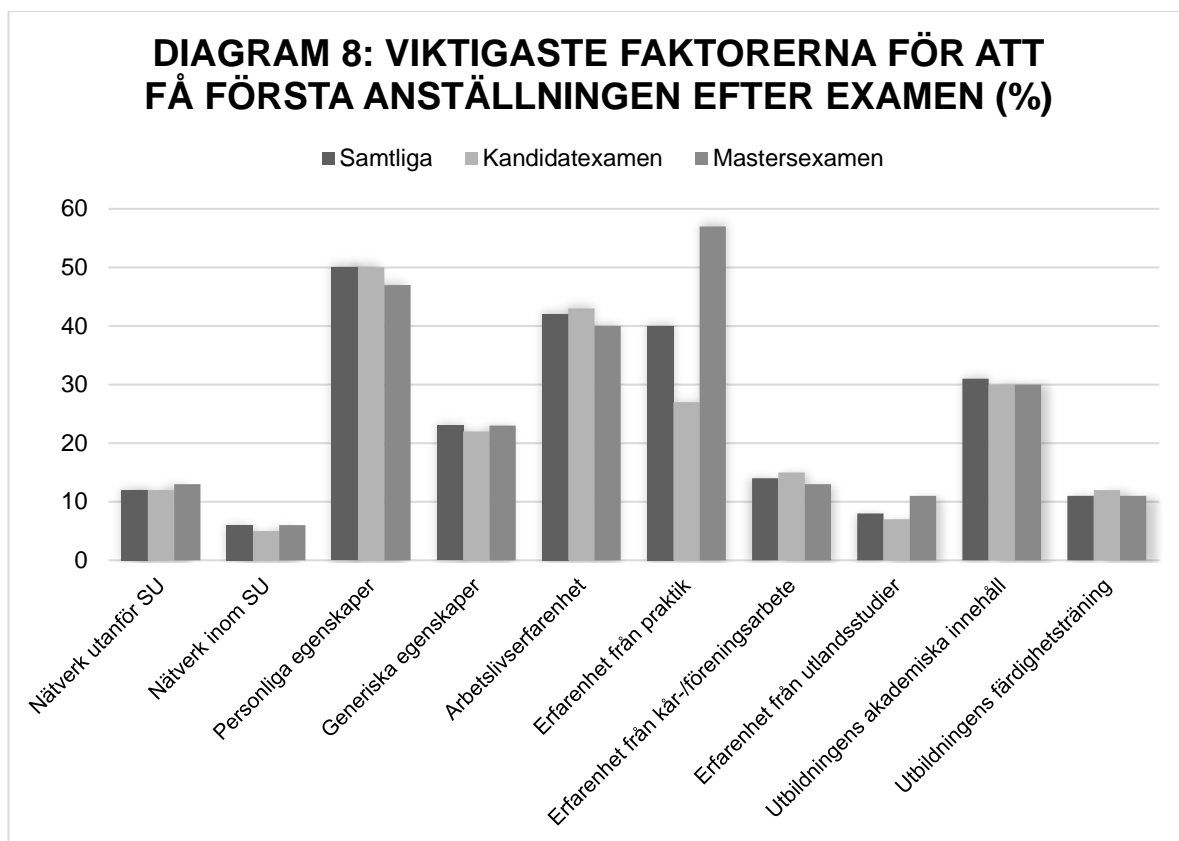

Svaren skilde sig inte mycket beroende på respondenternas examensnivå. 'Kunskaper i ämnet statsvetenskap', 'metodikkunskap' och 'att göra forskningsprojekt' var viktigare för de med mastersexamen medans 'akademiskt skrivande', 'muntliga presentationer', 'läsa och skriva på engelska' samt 'att kritiskt analysera och ta in information' var viktigare för de med en kandidatexamen.

Viktigaste faktorerna för att få anställning

Båda alumniundersökningarna frågade respondenterna vilka de tre viktigaste faktorerna var för att få första anställningen efter examen. Resultaten visar att 'personliga egenskaper' (50 %) följt av 'arbetslivserfarenhet' (42 %) och 'praktik' (40 %) var de tre viktigaste. En uppdelning av respondenterna baserat på examensnivå visar att praktik har nästan dubbelt så stor betydelse för de med mastersexamen (57 %) i jämförelse med de med kandidatexamen (27 %). Istället framkommer att arbetslivserfarenhet och personliga egenskaper är viktigare för de med en kandidatexamen.

⁷ Baserat på 2019 års rapport, oberoende av examensnivå.

Respondenterna i 2021 års undersökning fick även svara på hur de fick anställning efter studierna. De två i särklass mest valda alternativen bland respondenterna, oberoende av examensnivån var att 'söka och få en utannonserad tjänst' (53 %) samt att 'få anställning efter kontakt med arbetsgivare genom praktik, examensarbete eller dylikt' (23 %). Det sistnämnda var en betydligt vanligare metod för att få anställning för de med en mastersexamen (36 %) än för de med en kandidatexamen (15 %).

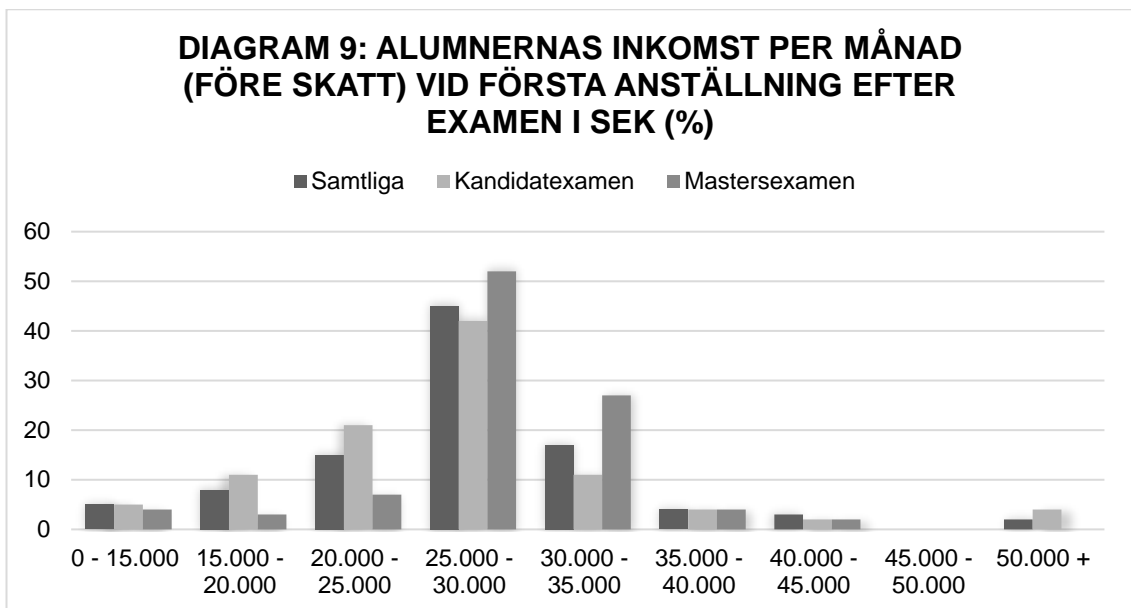
Då utbytesstudier och i synnerlighet praktik uppenbarligen påverkar alumnernas anställningsbarhet undersöktes 2019 hur många av respondenterna som studerat utomlands och/eller praktiserat. Då visa sig att cirka hälften av respondenterna (kandidatexamen: 32 %; mastersexamen: 83 %) praktiserat och 38 % (kandidatexamen: 38 %; mastersexamen: 39 %) studerat utomlands.

Lön

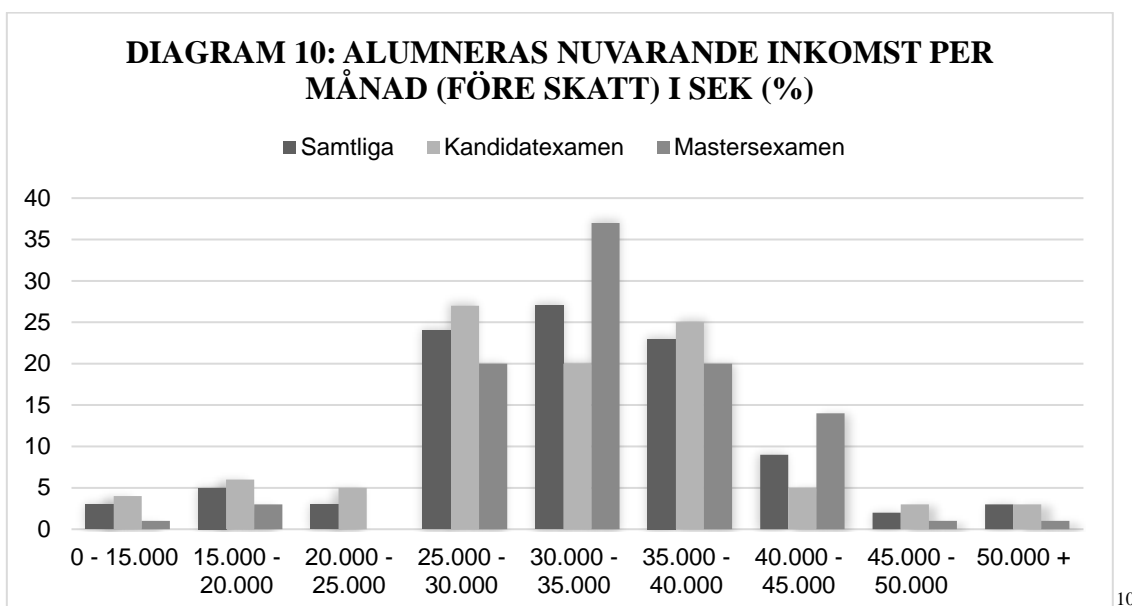
I båda enkäterna undersöktes alumnernas lönenivå. I 2021 års enkät undersöktes endast alumnernas nuvarande lönenivå men i 2019 års enkät undersöktes även vilken lönenivå respondenterna haft på sin första anställning efter examen. Detta för att kunna urskilja löneutvecklingen. Den största andelen av respondenterna (45 %) oberoende av examensnivå, hade en ingångslön på '25,000 – 30,000 SEK' medans betydande andelar fick '20,000 – 25,000 SEK' (15 %) eller '30,000 – 35,000 SEK' (17 %). En högre procentsats (37 %) av de med en kandidatexamen hade en ingångslön under 25,000 SEK jämfört

⁸ Baserat på 2021 års alumnundersökning, oberoende av examensnivån.

med de med en mastersexamen (14 %). 1/3 (33 %) av de med en mastersexamen hade en ingångslön över 30,000 SEK jämfört med 1/5 (21 %) för de med en kandidatexamen (21 %).

Efter att ha undersökt respondenternas nuvarande lönenivå (se diagram nedan) kan urskiljas att alumnerna hade en god löneutveckling. Det mest valda svarsalternativet ökade från '25,000 – 30,000 SEK' till '30,000 – 35,000 SEK'. De är även betydligt färre med en lön under 25,000 SEK (11 %) jämfört med ingångslönen (28 %) och klart fler med en lön mellan '35,000 – 40,000 SEK' (23 %) jämfört med ingångslönen (4 %). Det är återigen fler med en mastersexamen som har en lön över 30,000 SEK (73 %) än de med en kandidatexamen (56 %). Dock ska sägas att de med en kandidatexamen haft en minst lika positiv löneutveckling och det är en högre andel alumner med en kandidatexamen som ligger i spannet '35,000 – 40,000 SEK' (25 %) än det är alumner med mastersexamen (20 %).

⁹ Baserat på 2019 års undersökning.

¹⁰ Baserat på 2019 års undersökning.

Råd från alumner

I undersökningen från 2019 tillfrågades även alumnerna om de hade några råd att ge studenter med pågående utbildning i statsvetenskap. Något som återkom bland kommentarerna var värdet av praktik på både kandidat- och mastersnivå. I över 1/4 av kommentarerna som inkom uppmanade alumnerna de nuvarande studenterna att praktisera och flera angav att det var nödvändigt för att få anställning efter examen. Näst efter praktiken så lyftes även vikten av att brevid statsvetenskapen studera kvantitativa ämnen såsom statistik, ekonomi, kvantitativa metoder, programmering samt förvaltning. Detta då det enligt många respondenter efterfrågas statsvetare med kunskap i kvantitativa ämnen på arbetsmarknaden. Flera alumner lyfte även vikten av att studera en master utöver kandidatstudierna samt att om möjligt studera utomlands under studierna då det inte bara ger utökad erfarenhet utan även ser positivt ut vid arbetsansökan. Vikten av att nätverka och skapa kontakter genom socialt umgänge, engagemang i frivilligorganisationer, kårer och deltidsarbete under studierna lyftes även upprepade gånger. Ett par alumner rekommenderade också nuvarande studenter att försöka nischa sig i ett specifikt område samt att undersöka tidigt under studierna vad det finns för möjligheter och behov på arbetsmarknaden.

Analys

De två alumniundersökningarna som presenterats i den här rapporten indikerar att personer som tagit en examen från Statsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet får anställning relativt fort efter examen, samt i stor mängd innan examen, oavsett examensnivå. Resultatet visar även att tidigare studenter med examen i statsvetenskap på kandidat- och/eller mastersnivå får arbeten som är statsvetenskapligt relevanta vid arbetsplatser som till stor del sysslar med förvaltning eller politik. Alumnernas titlar och arbetsuppgifter tyder på att deras huvudsakliga dagliga sysselsättning inte skiljer sig mycket från hur de studerade under sin utbildning. Nämligen att ta in mycket information för att sedan organisera, sammanfatta och analysera. Detta är självklart positivt för institutionen då det innebär att studierna, utöver det akademiska innehållet, förbereder studenterna väl inför arbetslivet i form av arbetsmetodträning. Utöver utbildningens innehåll och metodträning så har det även visat sig att erfarenheter studenterna införskaffat sig från praktik och/eller utbytesstudier har varit användbara vid första anställningen. Sist men inte minst så visar resultatet att alumnerna, oavsett examensnivå, tenderar att ha en positiv löneutveckling.

I resultatet har de skillnader som finns mellan studenter som har examen på kandidat- respektive avancerad (master) nivå tagits upp. Även fast det är tydligt att skillnader finns i att de med en högre anställningsnivå tenderar att få anställning snabbare efter examen, ha något mer kvalificerade arbetsuppgifter samt högre lön så är skillnaderna nyanserade. Något som kan urskiljas från resultatet dock är att arbetsplatserna där de med en mastersexamen får anställningen är mindre diversifierade än

där de med en kandidatexamen får anställning samt att spridningen på arbetsuppgifterna alumnerna angett är mindre för de med en mastersexamen jämfört för de med en kandidatexamen. Detta indikerar att mastersutbildningarna på institutionen fördjupar och fokuserar platserna alumnerna söker anställning hos samt arbetsuppgifterna de får när de väl är anställda.

Åtgärder samt framtida alumnarbete

Något som inte redovisades i resultatdelen men framkom i 2021 års undersökning samt har påvisats i flertalet kursutvärderingar utförda på institutionen är att en del studenter efterfrågar mer information om karriärmöjligheter efter examen. För närvarande informerar institutionen om karriärmöjligheter inom ämnet statsvetenskap främst genom en informationsföreläsning (en på svenska och en på engelska) som hålls i början av varje termin där studenterna på Statsvetenskap I samt Statsvetenskap på engelska I bjuds in. Utöver detta sker karriärvägledning i de fall då studenterna aktivt efterfrågar detta via så-kallade *studievägledarsamtal* som kan bokas med institutionens studievägledare. Institutionen organiserar flera informationsträffar under terminens gång där fokus ligger på studieval men utöver informationsföreläsningarna i början av terminen sker sällan allmänna träffar om möjligheter på arbetsmarknaden och eftersom fokus på de flesta *studievägledarsamtal* tenderar att vara *studievägledning* snarare än *karriärvägledning* är slutsatsen att institutionen erbjuder för lite karriärvägledning relaterat till studievägledning. I *Stockholms universitets regeldokument för studie- och karriärvägledning 2019–2022* framhävs dock karriärvägledningen av jämbördig betydelse gentemot studievägledning. Inte bara i förhållande till studenter (presumptiva, befintliga och alumner) utan även som en viktig del av universitetet och institutionens samverkan med det omgivande samhället.

Därför planerar institutionen att framöver lägga mer vikt på karriärvägledningen genom att:

- Organisera sammankomster där alumner och befintliga studenter kan träffas och nätverka, eventuellt i form av en alumnpanel där tidigare studenter kan ge arbetsrelaterade råd och tips till de under pågående utbildning.
- Bjuda in alumner för att hålla föreläsningar till befintliga studenter där fokus ligger på möjligheter efter examen.
- Uppdatera informationen på hemsidan relaterat till möjligheter på arbetsmarknaden inklusive råd och tips samt vart studenter (presumptiva, befintliga och alumner) kan vända sig.
- Försöka vägleda och informera mer om karriärmöjligheter vid de studievägledarsamtal studenter bokar in, även i de fall då fokus ligger på studievägledning.
- Uppdatera och förbättra informationsföreläsningarna om karriärmöjligheter som ges i början av varje termin samt spela in dessa även när de ges på plats för att sedan sprida till studenter på fler kurser än Statsvetenskap I/Statsvetenskap på engelska I.